

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold.,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in oporavništvo sta na mestnem tergu št. 10.

VABILO

k

pervemu občnemu zboru

Cecilijinega društva kranjske dekanije

dné 19. oktobra 1882. l. v Kranji.

Program:

I. Pri sv. maši ob 9. uri v dekanijski cerkvi:

Festum s. Petri de Alcantara Confessoris.

1. „Veni sancte Spiritus!“ Koral, harmonizoval P. Piel.
2. „Tantum ergo“. Comp. P. Angelicus Hribar (iz 26 Tantum ergo šteč. 13.).
3. Introitus: „Justus ut palma florebit.“ Koral, harmonizoval Haberl in Hanisch.
4. Kyrie: Ex missa XI. toni auct. Fr. Witt. 4glasno.
5. Gloria in excelsis Deo: Ex missa „Te Deum laudamus“ auct. J. Diebold. 4glasno.
6. Graduale: „Os justi“, compos. Fr. Witt. 4glasno.
7. Credo: Ex missa „in honorem ss. Infantis Jesu“ auct. E. Stehle. Koralno in 4glasno.
8. Offertorium: „In virtute tua“ compos. Fr. Witt. 4glasno.
9. Sanctus: Ex missa „in honorem s. Caeciliae“ auct. A. Förster. 4glasno.
10. Benedictus: Ex missa XI. toni auct. Fr. Witt. 4glasno.
11. Agnus Dei: Ex missa coronata: „Salve regina“ auct. E. Stehle. 4glasno.
12. Communio: „Amen dico vobis.“ Koral, harm. Haberl in Hanisch.

II. Vpisovanje udov in volitev odbora.

III. Posamezni nasveti.

Kranj, dné 1. oktobra 1882. l.

Začasni odbor.

Lavazza

Palestrina.

(Dalje.)

V mesticu Palestrina (Praeneste nekdanje Lacije), kake štiri ure od Rima proti jugovzhodu stoječem, rodil se je l. 1514 Giovanni Pierluigi (Janez, Peter, Alojzij) Sante. Ta je bil namreč priimek našemu mojstru. Poznejši svet ga je pa po njegovem rojstnem kraju kar Palestrina imenoval. Življenje njegove mladosti obširneje popisati ni mogoče, ker manjka zanesljivih sporočil. Kakor Pitoni pripoveduje, bili so Palestrinini stariši berž ko ne priprosti kmetje, ki so svojega sina šestokrat v Rim pošiljali ondi prodajat poljske pridelke. Nekega dne, ko je naš Giovanni prepevaje po cesti proti cerkvi St. Maria Maggiore hodil, ga je slišal kapelnik te cerkve. On pozove dečka k sebi; lepi glas in muzikalični talent mu tolikanj dopadeta, da je sklenil, mladega Palestrino posebej podučevati. Tako pripoveduje Pitoni, ki je pa 150 let pozneje živel.

Toda bodi si že, kakor hoče; to je gotovo, da je bil Giovanni okoli l. 1540, tedaj 26 let star, že v Rimu. Takrat je bil tam sloveči glasbar Klavdij Goudimel (iz Vaison-a pri Avignonu na Francoskem) vodja neke glasbene šole, mož, ki je na nadarjene učence mogočno vplival gledé razvoja katoliške cerkvene glasbe. Saj je bilo njegovim učencem prihranjeno, cerkveno glasbo do najvišega verhunca njene popolnosti povzdigniti. V šolo tega imenitnega moža je vstopil (po Fétis-u l. 1540, po Ambros-u nekoliko let poprej) tudi Palestrina, in tū je položil temelj svojemu umetelnemu mojsterstvu. Izmed njegovih sošolcev omenimo tū le Giovanni-ja Animucia in Giovanni Mar. Nanini-ja. Nemogoče ni, kakor nekateri terdijo, da se je Palestrina, preden je postal Gaudimelov učenec, že pri Arcadeltu šolal, ki je bil leta 1536 v Rimu pevski učitelj za dečke (magister puerorum). Perve njegove skladbe so jako podobne Arkadeltovim.

Leta 1544 postal je Palestrina orgljavaec in kapelnik pri stolnici svojega rojstnega kraja Palestrine. To službo je opravljal do l. 1551. Nahajamo ga pa isto leto zopet v Rimu in sicer na istem mestu, na katerem je bil prej Arcadelt, kot pevskega učitelja dečkov pri baziliki sv. Petra. Ker je ime Palestrinino že daleč na okrog slovelo, je bil imenovan koj l. 1551 kapelnikom vatikanske bazilike pri sv. Petru (magister capellae Basilicae vaticanae). Leta 1548 se je bil oženil in vzorna njegova supruga mu je povila štiri sinove; toda le eden, najmlajši, Hygin po imenu, je očeta preživel.

Leta 1554 je dal Palestrina svoje prvo tiskano delo na svitlo, zvezek čveterglasnih maš, in ga posvetil papežu Juliju III. Ta je podelil našemu mojstru odliko, ki mu je bila pozneje vzrok mnogim skerbem in težavam. Poklical ga je namreč v kolegij pevcev papeževe kapele ne mené se za dve določbi. Določilo se je bilo namreč za papeževo kapelo, da njeni člani morajo kleriki biti; zato so se tudi capellani cantores zvali in so bili neoženjeni. Tudi je bil papež iz lastnega nagiba (motu proprio) 5. avg. l. 1553 zaukazal, da se morajo aspirantje na papeževo kapelo najstrožjemu izpitu podvreči; to pa radi tega, ker se je mnogokrat zgodilo, da so se pevci slabega gerla in

plitvega znanja v papeževo kapelo vtihotapili. Gledé Palestrine je toraj papež obé tirjatve prezerl; kajti oženjen je bil in, kar se je tikalo krepkega glasú, bil je daleč za drugimi pevci. Vendar pa je mislil Julij III., da se sme sè skladateljem, ki toliko za prihodnost obeta, v obeh obzirih izjema narediti.

Kakor je papež želel, odpovedal se je toraj Palestrina svoji službi kot kapelnik pri sv. Petru in dné 13. jan. l. 1555 nastopil novo brez izpita in brez privoljenja papeževih pevcev, kar je vendar odločno „diarium“ (dnevnik) papeževe kapele zahteval.

To leto je spravlil na dan drugo svoje delo, katero je obsegalo madrigale, t. j. krajše pesni posvetnega ali duhovnega zapopadka, ter za več glasov kontrapunktično vglasbene. Ti Palestrinini madrigali so toliko dopadali, da so večšaki skladatelja imenovali „posnemovalca narave“. Ne smemo se pa čuditi, da je bil tekst tem skladbam čestokrat polzek, saj polzko-šaljivemu biti je bilo tadaj znamenje olike. Palestrina je bil v svojo zbirko tudi madrigale s polzkim tekstom vzprejel in si tako mnogo grajalcev naklonil; tako sklepamo iz poznejše opazke v predgovoru k „visoki pesni“, katero je posvetil Gregoriju XIII. in kjer pravi, da ga zdaj radi onih madrigalov rudečica obliva in da se jih zeló kesá (erubesco et doleo). Kako malo spodtakljive pa da so se Palestrini te pesni začetkom zdele, vidi se iz tega, ker je prvi zvezek madrigalov svojemu podporniku, papežu Juliju III., posvetiti hotel. Toda Julij III. je med tem dné 23. sušca l. 1555 umerl. Njegov naslednik Marcel II., pa ki je bil še kot kardinal Palestrini mogočen zavetnik, je umerl, ko je komaj 21 dni papeževal. Marcelu je sledil Pavel IV. (1555—1559), manj vnet za umetnost kakor njegov prednik, in kmalu potem, ko se je vsedel na prestol sv. Petra, jel je stare stroge določbe svojih prednikov gledé papeževe kapele obnavljati. Ko se mu je povedalo, da so trije papeževi pevci oženjeni, je živo izrazil svojo nezadovoljnost s tem. Pevski kolegij je poslal deputacijo do njega, ki naj bi mu povedala, da so vsi pevci za vse žive dni nastavljeni ter da se smejo po obstoječih postavah le radi težkih pregreh odstaviti. Toda papež je storil, kar je bil sklenil. Dné 30. julija izide ukaz, vsled katerega so morali trije oženjeni člani, med njimi tudi Palestrina, iz papeževe kapele izstopiti; vendar se jim je privolila borna penzija 6 skudov na mesec.

Ti udarci so spodkopali Palestrini zdravje. Huda bolezen se ga je lotila in ga pripravila v obupen položaj. Kako naj bi zdaj, bolan v postelji, nezmožen si kaj prislužiti, z mesečno plačo 6 skudov svojo družino preživil in stroške plačeval, ki jih je bolezen povzročevala? — Vendar pá se je bolezen kmalu na boljše obrnila in ozdravljenega so kanoniki lateranske cerkve koj kapelnikom svoje cerkve izvolili. Dné 1. oktobra l. 1555 nastopil je Palestrina to novo službo, katero je oskerboval do februarja meseca l. 1561. Med tem časom obelodanil je razen družih skladeb (Lamentacije Jeremija proroka in Magnificat), tudi svoje sloveče „Improperije“ ali očitanja. Ta skladba se je pervikrat pela veliki petek l. 1560. Papež Pij IV. (1559—1565) jo je takoj zahteval za papeževo kapelo in odslej se je tam vsako leto pela omenjeni dan. S tem delom pridobil si je naš mojster svetovno slavo. Njegovi zbori so čveteroglasni in konečne besede: „Sveti Bog“ i. dr. se pojó latinsko in gerško. Najpriprostejši trizvoki so tù s prečudno spretnostjo zloženi in

dobro predavani napravijo tak vtis, kakoršnega niti slutiti ne moremo, kadar pregledujemo partituro. Besede teksta dobijo v tej skladbi tako živ in duhovit izraz, da se zbrani poslušalec, vtisu, ki ga k pobožnosti vabi, izoganiti ne more. (Dalje prih.)

Evropejski kongres za liturgično petje v Arezzi od 11. do 15. septembra l. l.

Ob železniški progi, ki pelje iz Florencije v Rim, stoji v lepem in rodovitnem kraju (blizu 90 kilometrov od Florencije) snažno in prijetno mesto Arezzo, polno zgodovinskih spominkov. Rodilo se je tam mnogo imenitnih mož, n. pr. C. Ciln. Maecenas, prijatelj cesarja Avgusta ter podpornik Virgilija in Horacija, pesnik Petrarca, slikar in pisatelj Vasari, botanik Cesalpini, slikarji Spinello Aretino, Margaritone, Pietro Benvenuti in utemeljitelj novejšje glasbe Guido, kateremu na čast se je letos meseca septembra praznovala 800letnica s tem, da se mu je postavila prekrasna podoba iz kararskega mramorja in veršil evropejski kongres za liturgično petje. „Cerkveni glasbenik“ je bil naznanil ta zbor in razložil njegov pomen; treba, da tudi poroča o zborovanji, ker se je bilo vredniku posrečilo se ga vdeležiti.

Mednarodni evropejski kongres za liturgično petje se je pričel dné 11. sept. v cerkvi s. Maria della Pieve (zidana pred tisuč leti v romanskem zlogu in lepo prenovljena l. 1878). Prejšnji večer zbirali so se v zakristiji zborovi člani, ki so bili prišli od vsih vetrov, iz Španjske, Francije, Irske, Holandije, Švice, Avstrije, Bavarske in Italije. Italijanov in Francozov bilo je največ; vsih kongresistov pa 149. Pozdravil jih je začasni predsednik zbora, preč. gospod Guar. Amelli priserčno.

Dné 11. sept. ob desetih pela se je himna, Guidonu Areškemu na čast zložena od profesorja G. Pennachija ter vglasbena od A. Mercurija, vodje liceja v Perugiji. Besede in skladba, oboje bi se prileglo bolj za koncertno dvorano, nego za cerkev. Tej produkciji je sledila slovesna sveta maša „De Spiritu sancto“, ki so jo pod vodstvom Don Ignacija Bellini peli areški duhovniki. Časnik „Cronaca Aretina“ pravi, da je ta maša zložena „in perfetto canto Guidoniano è stata nella esecuzione inappuntabile e in alcuni momenti veramente perfetta“. To je kritika laška; „Cerkveni glasbenik“ ji ne pristavi nič družega, kakor velikansk ? in !. Istega mnenja so bili tudi drugi tujci Neitalijani. Popoldné je bila prva očitna seja, in sicer v velikem prezbiteriji cerkve s. Maria della Pieve, kjer se je vselej zborovalo.

Najprej je pozdravil veliki duhoven (l' arciprete) preč. gosp. Ristori s kratkimi a gorkimi besedami v latinskem jeziku kongresiste v imenu areškega mesta in duhovnikov, ter želel kongresu dober izid.

Začasni predsednik, preč. gosp. Guar. Amelli, duhovnik iz Milana, je povdarjal imenitnost dné, o katerem se velikemu geniju Guidonu tolika čast skazuje. Toda ne samo to je namen zbora, temuč, da se razvozljajo praktična vprašanja, ki so najvažnejšega pomena za katoliški svet. Tù gre za to, da

vstvarimo monumentalno delo, katero naj bi popolnem zadostovalo liturgiji in glasbeni vednosti. Nismo se snidili, da bi brezuspešno debatirali, marveč zato, da bi kolikor mogoče do svojega cilja prišli. Ta smoter pa ne sme strankarsk biti, ampak splošen. Vé sicer, da je gledé „Cantus planus“ med strankami mnogo nasprotja; in prav zato mora kongres na to gledati, da pridemo do edinosti. Znanstveni in kanonični avtoritêti se morajo vsi zasebni nazori umakniti. Slavi novo vednost glasbene arheologije, katera je kongres povzročila, pozdravlja posamezne strokovnjake, ki so se tù zbrali in z veseljem opozarja na to, da so tudi zastopniki akademij navzoči, kateri vtisnejo kongresu znanstveni pečat.

Don Girolamo Parini, predsednik Cecilijinega društva v Rimu, razpravlja potem velike zasluge Guidona Areškega, ki je bil pravi utemeljitelj glasbe.

G. Blum pl. Hyrth, profesor na konservatoriji v Monakovem ter znan kontrapunktista, prebere došla pisma, ki se tičejo kongresa in ob kratkem pové, kaj se je doslej že storilo za smoter kongresa. Sploh se je bilo poslalo mnogo spomenic iz raznih krajev Evrope, tudi iz kranjske dežele.

Sledila je volitev predsednika in dveh tajnikov. Voljen je bil predsednikom začasni predsednik g. Guar. Amelli per acclamationem, tajnikom pa gospod Blum pl. Hyrth in č. g. Plasancia iz Perugije. Podpredsednika se še nista volila, ker se je želja izrekla, naj bi bila poleg predsednika Italijana njegova namestnika druge národnosti, in zato bilo je treba dogovoriti se. G. Plasancia je predlagal, naj se izvoli častnim predsednikom vis. čast. g. škof areški, kar je tudi večina storila; manjšina je bila zoper to, ker vis. čast. g. škofa tiste dni celó v Arezzi ni bilo.

Predsednik naznani, da se bode vsak dan trikrat zborovalo; dopoludne bode posebna seja, popoldne ob dveh splošna seja in zvečer ob osmih zopet posebna seja. K posebnim sejam bodo smeli samo pravi člani kongresa prihajati in posvetovalo se bode v njih o tem, kar se bode potem v splošnih sejah obravnavalo. V splošnih sejah pa se bode poročalo o posvetovanji posebnih sej in o posvetovanih točkah glasovalo.

V 2. splošni seji dné 12. sept. bila sta podpredsednikoma voljena gg. abbé Josip Perriot, vodja velikega semenišča v Langres (na Francoskem), in kanonik Donelly iz Dublina na Irskem.

Ta dan je slovesno sv. mašo služil abbé Perriot, ter vse do zadnje pičice natanko pel, kar pa ne moremo nikakor reči o dijakonu in subdijakonu, ki sta bila domača duhovnika ter pri mašah vsih 4 dni se terdovratno držala nekega petja, ki ni nikjer v notah zapisano. Za altarjem v koru pa so 12. sept. peli italijanski duhovniki raznih krajev in sicer nekoliko boljše nego prejšni dan areški pevci. Vendar pa moramo reči, da se nikakor niso držali liturgičnih pravil; ordinarium missae, celó Credo so krajšali; o gradualu in ofertoriji pa ni bilo ne duha ne sluha, kar je tujce zeló osupnilo. Z orgljami je spremljeval petje sloveči organista Abbé Couturier, profesor cerkvene glasbe v Langres. Občudovati smo morali orgljavca, ki je igral na stranskem koru, oddaljen od pevcev, in jih zdatno podpiral pri petji, ki ni bilo niti ambrozijanski, niti gregorijanski koral, temué nekaj, čigar imena celo nisem mogel izvedeti.

(Dalje prih.)

Opazke k „Pesmaričici po številkah“.

Kakor vsaka nova, še neznana stvar, mora si tudi številkarska metoda pridobiti s časom toliko tal, da na tej podlagi poduk v petji po notah hitreje in z gotovim uspehom napreduje. Še enkrat povdarjamo, da je namen Ant. Foerster-jeve „Pesmaričice“ le ta, da se mlad pevec ne muči s petjem samo po posluhu, ampak da mu oko, naslanjajoč se na številke, podpira njegov posluh, gledé na melodijo in ritmus. Kdor bi še rekel, da tak poduk je enako težaven, kakor po notah, ta se te metode še poprijel ni; številkarska metoda je za otroke igrača. (Kdor se hoče temeljito podučiti v tej stvari, naj si kupi uže omenjene Stahl-ove knjižice, katere bode, kakor slišimo, tudi v slovenščini na svitlo dal č. g. župnik Jakelj.) Naša pesmaričica je torej namenjena za prvi poduk; tukaj hočemo še nekaj točk pojasniti, da bi se gospodje učitelji petja lažje vpravili v to še malo znano stvar.

Št. 1., 2. in 3. so samo recitovanje na enem tonu, ali na *f*, *g* ali na *e*, *es* i. t. d., kar se ravna po starosti in torej po zmožnosti mladine.

Pri šte. 4., 5. in 6. se pojeta dva cela tona, ali *f g*, ali *e fis* ali pa *es f*, pri šte. 7., 8. in 9. uže 3 toni, in sicer po potrebi in volji ali *es f g* ali pa *d e fis* i. t. d. Enako se pojó pri šte. 10., 11. in 12. štirji toni: *e fis gis a* ali *d e fis g*, pri šte. 13., 14. in 15. pet tonov: *d e fis g a* ali *des es f ges as* ali po zmožnosti više: *e fis gis a h* ali pa pri starejših otrocih niže: *c d e f g*. In tako se razširja obseg do cele dur-škale, ker na podlagi te še le dobi učenec jasne nazore o melodiji in o intervalih, pri čemer mu učitelj pojasni začetek škode (velika sekunda — cel ton, in veliko terco) in konec škode (malo sekundo — polton, in malo terco).

Tu podamo na zgled v notah št. 15. v D-dur prestavljeno:

Ki-ki-ri - ki —, ki-ki-ri - ki! —, Brž ot-ro-ci
u-sta-ni-te, se u-mi-te in mo-li-te; ta ki dol-go
spi, pač nič vre-den ni. Ki-ki-ri-ki —, ki-ki-ri-ki —!

Koliko časa je treba učitelju, preden vpravi v glavo učencu sostavo vseh muzikaličnih elementov pri C-duru, kaj pa še pri raznih tonih s $\sharp$ in $\flat$! Kjer se ne podučuje temeljito, tam kljub notam pevci vendar le pojó po posluhu, med tem ko pri številkah dobi mladina uže pri prvih vajah jasni pojem o intervalih, in vsi pedagogi pravijo, da številkarski pevci boljše in gotoveje zadenejo, nego pevci po notah.

Pri številkah 22—24 se poje najbolje uže v navadni leži C-durškale; pri šte. 25—31 vse više, da pevci zadenejo glasno spodnje tone, pri šte. 32—35 zopet niže, da pevci brez napenjanja zadenejo zgornje tone. Toliko

zmožnosti namreč mora vsak učitelj petja imeti, da zna navadne dur-škale porabiti v raznih tonih, če uže ne igrati (!), saj vendar zapeti! V zgled naj stoji še šte. 35 v B-dur transponovana:

Lah-ko noč, lah-ko noč, daj nam Bog svo-jo po - moč!

Ker smo de-lo do-kon-ča - li, da bi tu - di lah-ko spa-li.

Trud in de-lo je zdaj proč, lah-ko noč, lah - ko noč!

(Konec prihodnjič.)

D o p i s i.

— **Kranj**, 26. sept. — Poročamo Vam veselo novico, da je slavna c. kr. deželna vlada z odpisom 31. avg. 1882, št. 7551, poterdila pravila cecilijinega društva kranjske dekanije. Odlok visokočastitega knezoškofijstva pa se glasi:

„Škofijstvo z veseljem pozdravlja vstanovitev cecilijinega društva za kranjsko dekanijo, odobrava načert predloženih pravil in ob enem želi, da se mu novoizvoljeni društveni odbor vsakrat naznani v poterjenje.

Knezoškofijstvo Ljubljansko, dne 22. sept. 1882.

Krizostom.“

Vsled tega bo prvi občni zbor omenjenega društva v četrtek 19. okt. tekoč. leta s sv. mašo ob 9. uri v dekanijski cerkvi v Kranji. (Vabilo in program sta na prvi strani.)

— **Iz Tomina**. — Ko je pričel verli „Cerkveni glasbenik“ izhajati, serčno sem se ga oveselil in nadejal sem se, da mi bode mogoče o stanji cerkvene glasbe iz našega terga in okolice mnogokrat poročati. Da temu ni tako, krive so žalibog mnoge okoliščine, ki ovirajo razvoj cerkvene glasbe. Perva ovira je gotovo ona, o kateri Vam je uže nekdaj dopisnik iz Goriškega povedal. Druga, skoraj ne manj važna ovira je nezmožnost naših orgljavcev. Kaj se li zamore zahtevati od orgljavca, kateri še celó glask ne pozna. Tretja ovira razvoju cerkvene glasbe je pa tudi slaba plača orgljavcev. Za 20, 25 največ 70 goldinarjev letne plače se ne more zahtevati vspešnega delovanja.

Da pa smo zamogli v Tominu vsaj nekoliko z reformiranjem cerkvene glasbe pričeti, imam se pred vsem zahvaliti tukajšnemu prečastitemu gosp. dekanu, kateri z besedo, dejanjem in denarjem podpira našo sveto stvar. Da bi bile naše lokalne razmere količkej ugodnejše, gotovo bi se s pomočjo tega, za vsako dobro reč vnetega gospoda tudi v cerkveni glasbi tukaj mnogo storiti dalo. Peli pa smo pri nas sledeče skladbe: a) „Missa Cunibert“, zložil Rampis; b) „Missa Prima“, zl. Bauer; c) „Missa Secunda“, zl. Bauer; d) „Missa Tertia“, zl. Haller; e) „Missa st. Caecilia“, zl. Foerster; f) „Missa Tota pulchra“, zl. Molitor; g) „Missa in hon. s. Michaelis, Arch.“, zl. Witt; h) „Missa pro defunctis“ op. 22, zl. Witt; i) „Requiem“ iz „Cerkvenega glasbenika“, zl. Foerster; j) „Missa pro defunctis“, zl. Bauer. Razen teh maš se poslužujemo skladb iz Stehlejvega „Mottetenbuch“-a in prilog „Cerkvenega glasbenika“. Sploh moram z veseljem konstatirati, da ne pride na naš kor nič necerkvenega; škoda je le to, da nimamo stalnih pevskih moti. Skoro tretjino pevcev nam je pobrala instrumentalna muzika „blechbanda“, ki je v Tominu oživela in dasiravno je tukajšnjim razmeram prikladna, vendar za našo stvar nima pomena, ker po eni strani pevce od vaj odteguje, po drugi pa slabi ljudstvu okus za cerkveno glasbo.

Omenim še kratko o stanju cerkvene glasbe v naši okolici, to se vé toliko, kolikor vém iz lastne izkušnje ali pa po sporočilih: 1. V V—h. — Smertno spanje in očitno merjenje proti „Cecilijanstvu“. 2. Pri sv. Luciji. — Pojejo „Missa s. Cecil.“ od Foersterja. 3. V K—u. — Izverstne pevske moči, pojejo pa vse slovensko — še celó slovenski „Kyrie“ in „Tantum ergo“. 4. Na Libušinjem. — Še dovelj spodobno petje. 5. Na Šent-Vidski Gori. — Pričenja se pridno reformirati. 6. Na Pečinah. — Dobri pevci. Pojejo „Missa in hon. s. Stanislai“ od Singenbergerja. 7. V P—u. — „Glasbenik“ jim je „prehud“(!), skladbe cerkvene nemelodične (!). — Spanje. — Organist dober, manjka mu podpore. Kakošno je cerkveno petje drugod, ne vém povedati; znano mi je pa to, da po nekaterih naših duhovnjah živé v luni, ker prav nič ne vedó, kaj se dandanes s cerkveno glasbo po svetu godí; — le toliko vedo povedati, da je „cecilijanstvo“ strašen bav bav. Da ste mi zdravi gospod vrednik!

Razne reči.

— Predsedništvu Cecil. društva v Ljubljani je došlo naročilo, naj si poišče novega prostora za orglarsko šolo, „ker bode dosedanjí prostor Alojznica sama potrebovala“. Da si tudi je bil obrok kratak, vender se je posrečilo, pripravni sobi dobiti v dr. Ahačič-evi hiši na starem tergu, kjer je tudi katoliška družba. Novo šolsko leto 1882/3. se začne za orglarske učence 5. oktobra.

— Presvitli cesar Franc Josip I. so poreškí škofom imenovali vis. čast. monsignorja dr. Alojzija Zorn-a, kanonika in vodjo velikega semenišča v Gorici; Njih svetost papež Leon XIII. pa so ga v zadnjem konzistoriji tudi že oznanili. Novi škof so izverstno dobrega cerkvenega duha in se zeló zanimajo za zboljšanje cerkvene glasbe. Naročnik na naš list so že od začetka. Bog Jih obilno blagoslovi za novo visoko službo!

— Velikanske orglje za stolico Djakovsko, naročene od vladike J. Strossmayer-ja, imajo ravno kar postavljene biti; izdeluje jih umetniška tovarna Steinmeyer-ja et Comp. v Oettingen-u. — Orglje imajo tri Manuale in en Pedal, sostava sapnice na stožke. Dispozicija jako zanimiva, morda častitim bralcem ne bode odveč, ako jo tu načrtamo: Pedal: Contra-Violon 32', Principalbas 16', Violon 16', Posauna 16', Subbas 16', Oktavbas 8', Kvintbas 10 1/2', Violon 8', Cello 8', Trompetenbas 8', Clarine 4', Flötenbass 4'. I. Manual: Principal 16', Bourdon 16', Untersatz 32' od „c“ načet, Hohlflöte 8', Oktave 8', Bombarde 8' z navdarnimi jeziki, Gedeckt 8', Viola di Gamba 8', Salicional 8', Cornet 8' pet verst, Kvintflöte 5 1/2', Oktave 4', Gemshorn 4', Mikstura 2' pet verst, Rohrflöte 4', Vasard 2 1/2', Oktave 2' in Oktave 1'. II. Manual: Principal 8', Salicional 16', Bourdon 16', Tiba 8', Bourdon 8', Fagot in Clarinett 8', Aeoline 8', Principal 4', Gedeckt 8', Dulcian 4', Mikstura 2 1/2', štiri verst in Waldflöte 2'. III. Manual: Geigenprincipal 8', Dolce 8', Gedeckt 16', Wienerflöte 8', Lieblichgedeckt 8', Voix célesté 8', Oboe 8', Flauto traverso 4', Fugara 4', Flautino 2'. Kopule celotnem orgljam, kakor tudi igro olajšuje pnevmatični stroj; nadalje so razni pomožni potezi in šest kolektivnih pedalov. Manual III. postavljen je v omar, katerega organistova noga po vpravah vporablja za milobnih spremenov jék. — Steinmeyer-ja imenujejo najodličnejši muziki enega najvrednejših učencev Walker-jevih; Steinmeyer je bil odlikovan na raznih razstavah; letošnje leto v Nürnberg-u, Rudolstadt-u sè zlato svetinjo, ima većinoma velikih izdelkov (broj 250) razširjenih po raznih deželah avstrijskem, ruskem, italijanskem in nemškem. Kakor Walker, tako tudi Steinmeyer izdeluje le sapnice sè stožci (Kegelladen).

— IX. občni zbor nemškega Cec. društva se je veršil v Münster-u po programu, ki smo ga bili v zadnjem listu prinesli, od 4.—6. sept. Predsedoval je namesto bolehnega kanonika dr. Witt-a, podpredsednik Fr. Koenen. Društvenikov je bilo navzočih 1546. Izmed govornikov naj omenimo g. kaplana Frischen-a iz Bonna, ki je obravnaval vprašanje: „Kako se vstanavljajo in vrejajo farna cecil. društva?“, g. kaplana Selbst-a iz Benzheim-a, ki je govoril: „O nemškem ljudskem petji“, in preč. g. prelata dr. Giese-ja, ki je imel prekrasen konečni govor. Posebno se je tudi odlikoval pevski zbor katedrale v Münster-u, tako da njega zdaj vsa poročila postavljajo na prvo mesto v vsi Nemčiji.

Dopisnica vredništva lista: P. g. M. S. na Dol. Vaš list smo prejeli, a za zdaj na stran položili; kakaj? — bomo Vam pisмено povedali.

Pridana je listu 10. šte. prilog.

Odgovorni vrednik lista Janez Gnzejda. — Odgovorni vrednik glash. priloge Anton Foerster. Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.